

VLIAGERHEL

Ongelukken in de vliegersport, zoals in andere takken van sport, komen ze ook in de vliegersport voor. Zo ontving ik op 04/11/96 het volgende bericht per e-mail: "In Almere is een jongen van zestien uit de lucht komen vallen. Hij was aan het vliegeren op de Gooimeerdijk, maar werd door de sterke wind aan zijn vlieger naar boven gehesen. Toen hij twaalf meter hoog bungelde, brak het touw en kletterde hij in de berm van de Gooimeerdijk" (Nieuwsjournaal, Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep). Tja, zo verander je door een kleine misrekening van de vliegerhemel in de vliegerhel.

Mocht je als vliegerfanaat het hoekje omgaan, zorg er dan voor niet in die vliegerhel terecht te komen, want die

ligt ergens in de tropen. Hoe ik dat zo zeker weet? Wel vliegeren in de tropen is een crime. Het veld is net niet groot genoeg of de wind net niet sterk genoeg om de gewenste vlieger op te laten, lijnen raken tijdens het oplaten regelmatig (opnieuw) verstrikt in de doornachtige grasjes en takjes of de stukken ijzer, die je overal tegenkomt, voetgangers en brommers lopen c.q. rijden door het bereik van de vlieger en proberen de lijnen in volle vlucht te pakken (zeg maar dag met je handje), en toeschouwers, met name kinderen, zitten op onbewaakte momenten aan vliegers te rotzooien: een regelrechte hel.

Als je denkt dat je het dan gehad hebt, nee dan moet je ook nog rekening houden met het weer. Nadat ik op het strand bij Jakarta enige vliegers had uitgepakt, besloot het weer niet mee te werken en kreeg ik heel onverwachts een stortbui over me heen. In twee minuten veranderde het weer van licht bewolkt tot wolkbreuk, met de bijbehorende bliksem. Het was een kwestie om zo spoedig mogelijk de vliegers neer halen en te schuilen. Dergelijke buien zijn gelukkig van korte duur, maar het leed is dan al geleden. Alles is nat en doordrenkt met fijn zwart vulkanisch zand. Dit betekent inpakken

De Nederlandse delegatie tijdens het openings-defilé van het Pangandaran vliegerfestival 1997. Inzet: certificaat van deelneming aan het festival.

en thuis uitspoelen, want dat zand is zo scherp als een scheermes. Ja, de vliegerhel ligt zeker ergens in de tropen.

BOBO'S EEN KWESTIE VAN FORMALITEIT.

Tijdens vliegerfestivals in Europa krijg je er nauwelijks mee te maken, maar in Indonesië worden festivals zeer formeel geopend. De Indonesische festivals worden meestal geopend door bobo's zoals de gouverneur van de betreffende provincie in samenwerking met de burgemeester of regent van de stad en/of een bobo voor tourisme-bevordering. Ik vermoed dat iedereen wel weet wat bobo's zijn, maar voor de zekerheid: bobo's zijn de verder nutteloze ambtsbekleders, die worden uitgenodigd voor een formele opening.

Voor de deelnemers zijn de bobo's met name in beeld tijdens welkoms- en afscheidsfeestjes, begrippen die synoniem zijn aan "praatje-hapje-glaasje-dansje". Onder dit laatste dient men het volgende te verstaan: een praatje door de plaatselijke bobo's, een lopend buffet met een glaasje water en een voorstelling van een aantal van de lokale kunsten (vaak een langdradige dans- en/of schaduwpoppen-voorstelling). Verwacht wordt dat de deelnemers van het vliegerfestival daar in het sjeik naar toe komen, zo mogelijk in eigen klederdracht.

Maar voor eenieder die gedacht had dat daarmee de kous af was, zijn er ook nog de officiële opening en afsluiting van het vliegerfestival op het vliegerveld zelf. Ook deze programma-onderdelen zijn synoniem aan "praatje-hapje-glaasje-dansje", maar hier is "loopje" aan toegevoegd. Het "loopje" betreft het defilé van alle deelnemende landen bij de opening, met meegebrachte vliegers en in de eerder uitgereikte uniforme kleding (meestal een T-shirt, petje en pin). Tijdens de afsluiting wordt het defilé vervangen door het persoonlijk uitdelen van een